

Sygn. akt II S 13/14

POSTANOWIENIE

Dnia 10 kwietnia 2014 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący SSA Bogusław Tocicki

Sędziowie: SSA Edward Stelmasik

SSo (del.) Robert Zdych

Protokolant Anna Turek

przy udziale Prokuratora Prok. Rej. del. Prok. Okręg Violetty Kłuznej

po rozpoznaniu w sprawie **M. M. (1)**

podejrzanemu o przestępstwo z art. 197 § 1 kk

skargi wniesionej przez obrońcę podejrzanego

dnia 4 lutego 2014 r. w przedmiocie przewlekłości postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Rejonową dla Wrocławia Stare Miasto w sprawie 1 Ds. 2739/10

po wysłuchaniu wniosku prokuratora

p o s t a n a w i a

na podstawie art. 430 k.p.k. w zw. z art. 8 p. 2 ustawy z 2004 r. o skardze ... pozostawić bez rozpoznania wniesioną skargę

UZASADNIENIE

Prokuratura Rejonowa dla Wrocławia Stare Miasto prowadzi śledztwo przeciwko M. M. (1) podejrzanemu o czyn z art. 197 § 1 kk (1 Ds. 2739/10).

Postępowanie w tej sprawie jest zawieszono od 30.12.2010 r. albowiem podejrzany ukrywa się przed wymiarem sprawiedliwości poza granicami Polski. Bezskuteczne okazały się stosowane w tym względzie środki w postaci postanowienia o tymczasowym aresztowaniu tego podejrzanego a także wydany w 2012 r. europejski nakaz aresztowania.

Pismem z dnia 4 lutego 2014 r. obrońca podejrzanego M. M. wniósł skargę „na przewlekłość postępowania przygotowawczego” w/w sprawie, ale jedynie cyt. „ w zakresie realizacji obowiązku udostępnienia opinii biegłych sądowych, wyrażonego w art. 318 kpk i przeprowadzenia kontroli odwoławczej odmowy jej udostępnienia w drodze rozpoznania zażalenia obrońcy” (cytat ze skargi).

W piśmie z dnia 12 lutego 2014 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej dla Wrocławia Stare Miasto wniósł o uznanie tej skargi cyt. „za niezasadną”.

Zarówno skarżący obrońca jak i prokurator złożyli wnioski o umożliwienie im uczestnictwa w posiedzeniu Sądu Apelacyjnego dotyczącego rozpoznania skargi. W trakcie tego posiedzenia podtrzymali oni stanowiska wyżej cytowane.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Na wstępie stwierdzić należy, iż obrońca podejrzanego, wprawdzie swe pismo z dnia 4 lutego 2014 r. zatytułował jako cyt. „skarga na przewlekłość postępowania przygotowawczego”, ale doprecyzował, iż jej zakres ogranicza do prowadzonych przez prokuratora czynności cyt. „ w zakresie realizacji obowiązku udostępnienia opinii biegłych sądowych wyrażonego w art. 318 kpk i przeprowadzenia kontroli odwoławczej odmowy jej udostępnienia w drodze rozpoznania zażalenia obrońcy” (cytat z żądania „skargi”). Na tego rodzaju skarga, oparta na przepisach w/w ustawy z 2004 r. nie przysługuje, stąd też została pozostawiona bez rozpoznania (art. 430 kpk w zw. z art. 8 ust. 2 w/w Ustawy z 2004 r. o skardze ...). Dostrzeżono jednak ze strony tj. obrońca podejrzanego oraz prokurator wykazują daleko idącą determinacją w zakresie obrony swych stanowisk co do rozumienia nakazu wynikającego z art. 318 kpk, stąd też Sąd Apelacyjny wypowie swój pogląd w tym względzie.

1. Jak to już wcześniej zasygnalizowano, uznał Sąd Apelacyjny, że obrońca podejrzanego nie był uprawniony do wniesienia skargi na czynności podejmowane przez prokuratora w sprawie 1 Ds. 2739/10. Wprawdzie w tytule sugeruje, że skarży się cyt. „ na przewlekłość postępowania przygotowawczego”, lecz w istocie chodzi mu jedynie o incydentalny fragment tej fazy postępowania tj. o zapoznanie go z opinią biegłych. Na marginesie zauważyć należy, iż trudno byłoby mu podnosić skargę na tok śledztwa, gdy zważy się, iż zwłoka w jego zakończeniu została spowodowana postawą podejrzanego, ukrywającego się od 4 lat poza granicami Polski.

Wracając do meritum sprawy stwierdzić należy, iż w przekonaniu Sądu Apelacyjnego, u podstaw wniesienia przedmiotowej skargi, leżała błędna interpretacja przez obrońcę treści ustawy z 2004 r. o skardze (D.U. 2004 r. nr 179 poz. 1843) w tym zwłaszcza zakresu spraw, które mogą być przedmiotem postępowania skargowego, prowadzonego na podstawie przepisów tej Ustawy. Wydaje się, iż skarżący obrońca prezentuje pogląd, jakoby „sprawą” w rozumieniu przedmiotowej Ustawy, której przebieg może być skarżony, jest każda czynność organu prowadzącego postępowanie przygotowawcze, sądowe czy też egzekucyjne. Tak jednak nie jest. Sąd Apelacyjny akceptuje poglądy doktryny i innych sądów, że w/w Ustawie pojęcie „sprawa” obejmuje jedynie sprawę, co do istoty, a zatem w sprawach karnych: postępowanie przygotowawcze, postępowanie międzyinstancyjne, sądowe postępowanie co do istoty, postępowanie odwoławcze, postępowanie wykonawcze, zabezpieczające i egzekucyjne oraz inne dotyczące wykonania orzeczenia sądowego. Nie będą więc podlegały ocenie na podstawie przepisów tej ustawy wszelkie czynności incydentalne podejmowane przez organy procesowe w ramach w/w postępowań a więc m.in. zarządzenie i postanowienia w kwestiach:

- wniosków dowodowych,
- wyrażenia zgody na widzenia,
- wniosków co do środków zapobiegawczych,
- wniosków co do zapoznania z materiałami postępowania przygotowawczego,
- zakresu zabezpieczenia mienia osób podejrzanych lub oskarżonych na poczet groźących kar majątkowych lub środków karnych itp.

Uzasadniając powyższe stanowisko odwołał się Autorzy Komentarza z 2010 r. do ustawy o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki m.in. do treści art. 2 ust. 2 przedmiotowej ustawy, lecz także do orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego oraz orzeczeń Sądu Najwyższego (patrz: skarga na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Komentarz, Wojciech Jasiński, Jerzy Skorupka, Wojciech Szydło, Wyd. Beck W-wa 2010 r. głównie argumenty na stronach: 45-48).

Pogląd powyższy akceptują także inne sądy (patrz: Sąd Apelacyjny w Krakowie postanowienie z dnia 11.12.2007 r. II S 16/07 KZS 2007/12/66).

Skoro więc zważy się, iż obrońca podejrzanego nie skarży toku postępowania przygotowawczego w sprawie 1 Ds. 2739/10, lecz jedynie decyzje prokuratorów, odnoszące się do odmowy zapoznania go z opiniami biegłych, to tego rodzaju skarga, jako niedopuszczalna, winna pozostać pozostawiona bez rozpoznania (art. 430 kpk w zw. z art. 8 ust. 2 w/w Ustawy o skardze). Taką też decyzję Sąd Apelacyjny podjął.

2. Jak to już wyżej zasygnalizowano, zarówno Autor „skargi” jak i prokurator, nadzorujący śledztwo w sprawie 1 Ds. 2739/10, wykazują daleko idącą determinację w zakresie obrony swych stanowisk, co do interpretacji treści art. 318 kpk. Nie ograniczyli się bowiem do przedstawienia swych poglądów na piśmie, lecz nadto złożyli wnioski o umożliwienie im uczestnictwa w posiedzeniu przed Sądem Apelacyjnym. W związku z taką postawą, stron, Sąd Apelacyjny czuje się zobowiązany do wyrażenia swej opinii, co do tego, jak rozumie nakaz, zawarty w art. 318 kpk w zakresie zezwolenia stronom postępowania przygotowawczego do zapoznania się z pisemną opinią biegłego. Przypomnieć należy, iż skarżący obrońca i prokurator prezentują w tym względzie odmienne poglądy. Mianowicie:

a) Autor skargi zdaje się uważać, że z opinią taką ma on prawo zapoznać się niezwłocznie po jej sporządzeniu na piśmie,

b) prokurator natomiast prezentuje pogląd, że przepis art. 318 kpk nie określa terminu, w jakim ma on obowiązek zapoznać strony z pisemną opinią biegłego, i nakaz ten zostanie zrealizowany i ile zapoznanie z pisemną opinią nastąpi przed zakończeniem postępowania przygotowawczego.

Sąd Apelacyjny akceptuje stanowisko prokuratora, wspierając je poglądem profesora i jednocześnie sędziego Sądu Najwyższego tj. Tomasza Grzegorzczaka, że zapoznanie takie „winno nastąpić bez nieuzasadnionej zwłoki i to jeszcze zanim dojdzie do zamknięcia śledztwa lub dochodzenia” (Tomasz Grzegorzczak: Kodeks postępowania karnego. Komentarz Lex, Warszawa 2008 cytata ze strony 679). W niniejszej sprawie, z uwagi na postawę podejrzanego, jest mało prawdopodobne, aby w najbliższym czasie doszło do zamknięcia śledztwa. W tej sytuacji nie sposób uznać, aby prokurator był w „nieuzasadnionej zwłóce” w zakresie udostępnienia stronom treści przedmiotowej pisemnej opinii. Z treści pisemnego stanowiska prokuratora dorozumiewać bowiem należy, że z chwilą zatrzymania podejrzanego i podjęcia zawieszzonego postępowania, nie będzie stawał żadnych przeszkód, aby strony procesowe zapoznały się z tą opinią.